

**Zápis z pracovní skupiny k SZP – souhrnná pracovní skupina – říjnová verze
návrhu SP SZP
19. 11. 2021, od 10:00 on-line**

Pracovní skupina se vzhledem k epidemiologickým opatřením uskutečnila formou on-line jednání na platformě MS Teams a připojilo se na ni 198 účastníků. Jednání vedl Ing. Pavel Sekáč, Ph.D., náměstek ministra pro řízení Sekce pro fondy EU, vědu, výzkum a vzdělávání, Ing. Kateřina Bělinová, ředitelka odboru přímých plateb, Ing. Josef Tabery, ředitel odboru Řídící orgán PRV a Ing. David Kuna, ředitel odboru environmentálních podpor PRV.

Cílem pracovní skupiny bylo předat přítomným aktuální informace týkající se přípravy SP SZP a procesu přijímání základní a sekundární unijní legislativy týkající se nové SZP. Rovněž byly v rámci úvodní prezentace zmíněny základní prvky nastavení I. a II. pilíře SZP a aktuální kroky, které nás v nejbližší době čekají.

V dostatečném předstihu před jednáním PS účastníci obdrželi říjnovou verzi návrhu SP SZP, ke kterému bylo možné zasílat připomínky. Následně v rámci zasedání PS proběhla k jednotlivým připomínkám a komentářům, které byly ze strany jejich autorů otevřeny, vedena diskuse.

Bude připraveno klasické vypořádání obdržených připomínek, které bude distribuováno elektronickou cestou.

Písemný záznam diskuse je pro přehlednost zestručněn, v případě potřeby je k dispozici audio-vizuální záznam z jednání, který byl účastníkům distribuován společně s prezentací z jednání PS.

DISKUZE

Šojdrová Michaela (EP)

- 23. 11. 2021 EP v plénu bude schvalovat dohodu k SZP dosaženou v rámci dialogu
- Vítá kofinancování II. pilíře ve výši 65 % - zásadní změna správným směrem (zajištění konkurenceschopnosti ČR oproti sousedním ČS, které mají zajištěnu vysokou míru kofinancování)
- Ekoschémat – není počítáno s opatřeními k AW či AMR – uvítala by vysvětlení, zda jsou tato opatření primárně směřována do II. pilíře? I v rámci ekoschémat je však prostor pro tato opatření
- Srovnání podmínek malých, středních a velkých zemědělců – zastropování – zásadní téma – existuje možnost odpočtu 100 % mzdových nákladů, což je v kontextu podpory zaměstnanosti logické a žádoucí
- 10% redistribuce dostatečně neodráží potřebu podpory malých a středních zemědělců
- Aktivní zemědělec – vítá jeho zavedení – co se týče propojenosti, očekává zapojení ČR do systému Arachne

Sekáč Pavel (MZe)

- 65% kofinancování II. pilíře obsahuje řadu opatření, která by při 40% kofinancování nemohla být vůbec realizována (např. lesy, PÚ apod.); o cca 30 % se zvyšují sazby pro EZ; k navýšení sazeb dochází i v případě ANC; AW je při tomto kofinancování mnohem robustnější – ve II. pilíři musí reagovat na jeden konkrétní cíl, kdyby byl zařazen pod I. pilíř, musel by přispívat k naplňování dvou specifických cílů; 10% redistribuce – po několika analýzách přistoupeno k výplatě všem podnikům na první

ha; aktivní zemědělec – Arachne – mělo by smysl jedině v případě, že by přes tento systém postupovaly všechny ČS

Šmirous Prokop (Svaz lnu a konopí)

- Žádost o zahrnutí lnu a konopí pod VCS – aktualizace stávajícího návrhu v kontextu aktuální plochy těchto plodin v ČR – bude zasláno rovněž písemně

Říha Leoš (AK)

- Udržitelné zemědělství musí vycházet z celkového kontextu, včetně ekonomické a sociální udržitelnosti
- Není prostor pro navyšování požadavků na zemědělce, pokud to není adekvátně finančně ohodnoceno
- Obava z razantního promítnutí do cen potravin pro konečného spotřebitele
- Vítají navýšení kofinancování II. pilíře na 65 % - tato úroveň je naprosté minimum, sousední ČS kofinancují více
- Podpora rovných podmínek pro všechny podnikatelské subjekty – základem je správnost podnikání, nikoliv velikost podniku
- Str. 113 DZES 4 – břehová čára – neposouvat stávající hranici, která je nastavena v nitrátové směrnici (ponechat 3 m)
- Str. 115 DZES 7 – pro chovatele skotu je důležité, aby šla podmínka plnit i kombinací kejdy se zbytky z pěstování rostlin; požadují proto doplnění možnosti adekvátního limitu pro kompost a substráty v dávce min 10 t/ha (odůvodnění – vyšší obsah sušiny)
- Str. 116 - DZES 8a – u střídání plodin je třeba najít řešení pro kukuřici; navrhují nevztahovat podmínku na celou plochu orné půdy nebo alespoň podmínit zaorávkou organické hmoty před opakovaným pěstováním kukuřice, tj. rozšíření navrhovaných postupů o vnos organické hmoty, či určitou vazbou na VDJ
- DZES 8b – je s podobnou strukturou tento DZES aplikován i v okolních ČS?
- Str. 117 - DZES 9 - žádají o maximální uplatnění výjimek podle vzoru dalších zemí EU a zvážit možnosti výjimky následujícího typu: Výjimka pro firmy, které mají na 75 % výměry zemědělské půdy TTP, trávy na orné půdě, jeteloviny, luskoviny a ostatní bylinné pícniny; je třeba speciální přístup k firmám, které jsou chovateli skotu; požadují takové započtení ploch, aby bylo možné plně zahrnout vnější krajinné prvky
- Str. 133 - VCS – vzhledem k tomu, že není možné podporovat konzumní brambory, je třeba i připomenout, že trávy na semeno či len je možné pěstovat na celém území ČR, to znamená i v podhorských oblastech kam směřovala většina dosavadní podpory konzumních brambor; trávy na semeno mají navíc jako významný vedlejší produkt využití dalších sečí jako kvalitního krmiva pro živočišnou výrobu – z předložených prvních předběžných propočtů vyplývá, že živočišná výroba nebude mít jednoduché podmínky, viz předpokládané sazby na bílkovinné plodiny, dojnice a vedle toho rostoucí ekologické požadavky na provozy živočišné výroby; i z tohoto pohledu pokládají jako logické podpořit len, konopí, trávy na semeno tak, jak navrhují odborné svazy, a to tím spíše, že bude možné alokaci na len a konopí snížit, vzhledem k aktuální malé ploše na 10 mil. Kč; pokud toto nebude možné, navrhují podporu, původně alokovanou na konzumní brambory, rozdělit mezi komodity ovoce, zelenina
- Str. 134 - BISS – u předeklarace veškeré obhospodařované zemědělské plochy požadují vyřazení podmínky dvou hektarů a zanechání či snížení procentuální hranice
- Str. 139 - Navržená doplňková podpora příjmu pro mladé začínající zemědělce se jeví v kontextu celého systému velmi vysoká, a to 382 euro/ha – obava ze zneužití, jedná se o nesystémové řešení – třeba sledovat hlavní zdroj příjmů a podmínka vzdělání
- Str. 142 trvají na zařazení údržby trvalých travních porostů mimo Ekoschémat - TTP je v současném období zařazeno v programu rozvoje venkova a mělo by to tak být i nadále

- Str. 142 - Žádají o zařazení podpory využívání precizního zemědělství do schémat pro klima a životní prostředí – perspektiva zemědělství v rámci EU
- Str. 142 - Žádají podporu certifikace udržitelného zemědělství z finančních prostředků Poradenství a technické pomoci a její uplatnění v Ekoschématech a v investičních opatřeních
- Str. 184 - podpora příjmu vázaná na produkci hovězího masa – na základě podnětu z členské základny navrhuje posun směrem ke kvalitě, tj. definici matka masného telete musí mít minimálně 50 % masného plemene
- Str. 195 (Odvětvové intervence) - doporučují doplnit tuto kapitolu o cílenou sektorovou podporu odvětví mléka
- Str. 289 (Inovace v zemědělské prvovýrobě) - k zajištění akceptace dotačního titulu v praxi je nezbytné upřesnit formulaci týkající se uplatnitelnosti investičních nákladů (viz připomínky zaslané AK)
- Lesnická opatření – finančně podhodnoceno; žádají rovnoprávnost pro všechny formy vlastnictví
- Str. 407 – žádají o odstranění následující podmínky pro zeleninu: "provádět odplevelení meziřadí, a to pouze mechanicky" - tato podmínka je pro zeleninu nesplnitelná a pravděpodobně jde o špatně zařazenou podmínku z IP ovoce (v zelinářství meziřadí není)

Štef Jan (ASZ)

- Zásadně nesouhlasí s návrhem SP a jak jsou rozděleny jednotlivé obálky pro zemědělce
- Rozdělení peněz neodpovídá prioritám, které jsou od SZP očekávány
- Chtějí dopadové studie po MZe, aby bylo možné provést potřebné propočty (slibována kalkulačka 3)
- SP nekopíruje potřeby jednotlivým kategoriím podniků – nejohroženější skupinou by se staly podniky od 200 do 1500 ha
- Nesouhlasí s trendem podpory chovů prasat a drůbeže – financovány na úkor menších podniků
- Nesouhlasí s řešením trav v rámci I. pilíře
- Oceňují kofinancování II. pilíře ve výši 65 % - ale navržené rozdělení prostředků není akceptovatelné
- Chybí propočty ohledně redistribuce, když by byla vyšší než 10 %
- Třeba zavést zastropování PP – BISS – jedním z motivačních prvků SZP je ocenění zaměstnanosti na venkově – ten, kdo zaměstnává lidi, toho by se zastropování dotknout nemělo;
- PP – výše SAPSové platby + ekoplatby – všichni zemědělci dostanou oproti minulému roku o cca 1000 Kč méně a přitom jsou na ně kladeny daleko větší nároky, budou muset část půdy uvést do klidu apod. – pokud máme takové požadavky, musí to být zapláceno
- Nastavení PP – výhrady k celkovému nastavení – problematické je snížení PP v kontextu opatření SOT – intervence v sektoru chovu nosnic jsou problematické, rádi by také znali směřování intervencí v sektoru ovoce a zeleniny
- Podpora sektorů drůbeže a vepřového – naprosto naddimenzovaná
- Podpora malých zemědělců – až 6400 Kč na ha (do 6 ha)
- Podpora mladých začínajících zemědělců – v I. pilíři na prvních 90 ha ponechat 2 % objemu prostředků – jde o odpovídající částku, aby se podařilo nalákat do zemědělství nové lidi; do II. pilíře pak převést pouze 1 %
- Zastropování – na 100 tis. EUR s postupnou degresivitou, uznávat odpočet mzdových nákladů ve výši 50 %
- II. pilíř – jiné přerozdělení prostředků – více podpořit zpracování zemědělské produkce, KDŘ a obecně realizaci přidané hodnoty k zemědělské produkci; veškeré investiční

podpory na modernizaci zem. podniků by se mohly přesunout pod PGRLF, zbylo by pak více prostředků na ostatní opatření

- Je třeba více podporovat EZ – nesouhlas s výší sazeb
- Vítají dorovnání plateb ANC na 100 % ušlého zisku
- Omezení pesticidů v ochranných pásmech vodních zdrojů – kompenzace je příliš vysoká – ještě chtějí prodiskutovat
- Výhrada k nastavení pravidel DŽPZ a AMR – přílišná složitost pravidel – potřeba zjednodušení

Macháč Radek (SPTJS)

- Zařazení trav pěstovaných na semeno mezi citlivé komodity
- Dochází ke ztrátě konkurenceschopnosti – bez dotační pomoci toto tradiční odvětví typické především pro ANC oblasti, by mohlo v ČR skončit

Chaloupka Roman (Ovocnářská unie)

- Ovocné školkařství – poděkování za narovnání podmínek k ekoplatbám, EK však odmítla akceptovat výjimky k DZES 6 a 7 – tento management tak vůbec nezapadá do možnosti výroby – je třeba tento systém přizpůsobit novým pravidlům
- Není zřejmé, zda DZES 6 platí i pro trvalé kultury – podsevy jsou technologicky problém – hlavní plodina za přítomnosti konkurenční plodiny nedoroste do tržních parametrů, aby byla konkurenceschopná na poli EU
- Požadavek na zavedení speciálního úhory – výsev tagetes (afrikán) – kategorie medonosné úhory – potřebná výjimka na 100 % použití tohoto osiva (čistá kultura)

Korytář Jan (Čmelák)

- Chápou připomínky AK i ASZ
- Rozdíl – vnímání neprodukcčních ploch – aktuální řešení v rámci SP je nedostatečné
- V strategii pro biologickou rozmanitost je za účelem zvýšení biodiverzity navrhováno vyčlenění 10 % neprodukcčních ploch
- Navržené úhory a biopásy v rámci SP by byly velmi malým přínosem
- Navrhují z podmínky neprodukcčních ploch nevyjímat podniky hospodařící na více než 70 % TTP
- Alespoň polovina ze 3 % by měla být vyčleněna na dlouhodobé krajinné prvky – doplnit do krajiny chybějící krajinné prvky
- Financování neprodukcčních ploch – dotačně podpořit ze 100 %; nové prvky by měly být zahrnuty do ploch konkrétních hospodářských plodin
- Stanovená 3 % nejsou dostatečná, ceny potravin se meziročně hýbou o desítky procent, takže to spotřebitelé v cenách příliš nepocítí a někteří by přispěli na tyto plochy i rádi

Belada Bohumil (AK)

- Ocenění odvedené práce na návrhu SP – rozumný kompromis
- Velmi si váží ocenění kofinancování II. pilíře ve výši 65 % i v kontextu výše kofinancování okolních ČS
- Reakce na ASZ – snížení základní platby – důvodem je redistributivní platba (přerozdělení není jen kosmetické) a dále pak podpora základních managementů TTP (35 % obálky na ekoplatbu)
- Podporu základních managementů TTP vidí spíše ve II. pilíři
- Co se týče financování sektoru drůbeže a prasat – nejde o žádné zásadní financování, tyto komodity by si zasloužily podporu výrazně větší – podpora AW a ustájení je v řadě ČS výrazně vyšší

- Sazba pro mladé začínající zemědělce – obecně podpora tohoto opatření, nicméně navržená sazba je příliš vysoká (obava z možných spekulací / zneužití)
- Investiční podpory – třeba jasně identifikovat, co bude podporováno z investičních dotací a co ne – co podporováno nebude, mělo by být řešeno prostřednictvím podpor PGRLF

Králíček Josef (Český bramborářský svaz)

- Konzumní brambory jako stávající citlivá komodita nejsou součástí SP – doufá, že se podaří najít nějaké alternativní řešení
- OP a sektorové intervence – příští týden jednání SZIF, MZe a ČBS – dojde k úpravě textu

Malík Jiří (Spolek Živá voda)

- Otázka klimatu a boje s klimatickou změnou – třeba nalézt optimální kompromis
- Pokud od zemědělců společnost něco v této oblasti očekává, je potřeba to jednoznačně zaplatit
- Retenční schopnost krajiny a obnova hydrologických funkcí musí být do budoucna základní premisou – bez toho adaptace na klimatickou změnu nebude možná
- Česká krajina není odolná klimatické změně – není adaptabilní – připravován Krajinový plán adaptace ČR na klimatickou změnu
- Obnova hydrologického režimu; omezení bleskových povodní
- Klimatická změna a její dopady se budou zhoršovat – obava ze snížení ročních srážkových průměru
- Je třeba vyzdvihnout mimoprodukční funkce lesní i zemědělské půdy ve směru zádrže vody – z unijních prostředků je za tímto účelem možné získat značné množství finančních prostředků
- Je ale třeba řešit komplexně celá povodí – konturování krajiny – motivace zemědělců, aby existoval systémový, a ne nahodilý přístup
- Všechna opatření na sebe musí navazovat a musí být prováděna přírodě blízkým způsobem
- Cílem – aby se stav půdy zlepšil tak, aby zadržovala až 350 l / m² a neztrácela své mimoprodukční funkce
- Finančně ohodnotit stupeň míry příklonu k adaptaci – tento přístup se zemědělcům musí vyplácet

Sekáč Pavel (MZe)

- Je třeba nezapomínat na vlastníky půdy (musí být motivováni ke změně chování) – velmi často dochází k cílení pouze na zemědělce

Rejchrt Karel (SMO ČR)

- Pozemkové úpravy – nejdou takovým tempem, jak by si představovali – i tento nástroj výrazně přispívá k boji proti klimatické změně
- Obavy, že nebudou pro financování PÚ alokovány dostatečné prostředky
- Zapomíná se na lesy – nedostatečná finanční alokace do této oblasti

Štefl Jan (ASZ)

- Reakce na AK – snížení ekoplateb v I. pilíři – redistribuce ukrajuje z BISS, další snížení je nicméně zaviněno přesunem TTP do I. pilíře, další prostředky pak ubírají SOTová opatření (třeba řešit z národních dotací) – není možné, aby se snižovala platba všem zemědělcům

- Pokud jsou na zemědělce kladeny dodatečné nároky ve vazbě na klima, je třeba to adekvátně zaplatit – snížení platby na ha o cca 1 tis. Kč pro všechny zemědělce je tak neakceptovatelné
- Sektor chovu prasat se stává „žumpou na peníze“ – produkce se snižuje a přesto jdou do tohoto sektoru ročně miliardy korun – je třeba hledat systém přidané hodnoty a navýšit konkurenceschopnost; produkce v rámci EU je 20 % v přebytku; jedinou cestou je atraktivní zpracování, které se uplatní na národním trhu

Dubravská Jarmila (EHSV)

- Zastropování PP – jeho zavedení je gól do vlastní branky – staré ČS tímto směrem nepůjdou a v rámci přípravy reformy souhlasili s jeho dobrovolnou povahou; pokud si zastropujeme my naše platby, ostatní státy budou jen rády – v konečném důsledku ztratíme konkurenceschopnost a vlastní ucházející produkci domácích potravin
- Podporu je třeba směřovat na ty, kdo skutečně vykonávají zemědělskou činnost x spekulanti
- Podpora OP – aby se malé a střední podniky mohly prosadit – má podpora OP svůj význam
- Podpora AW v sektoru vepřového masa – v rámci EU výrazná podpora těchto sektorů – nadstandardní přístup vyžadují i spotřebitelé
- Chov nosnic – ČR průkopník v zákazu klecových chovů – je třeba těm, co produkují a zaměstnávají, vytvořit adekvátní podmínky – jiné ČS se zdaleka tak neangažují
- ČR nemá implementovanou směrnici týkající se nekalých obchodních praktik – domácí zpracovatelský průmysl nedokáže na domácím trhu umístit svou produkci minimálně za nákladové ceny – jak je tedy možné, že okolní ČS u nás dokážou prodávat produkci levněji? (je to otázka dotačního systému v daných ČS a vytvoření optimálních legislativních podmínek)
- Bez ohledu na typ a velikost podniku je třeba podpořit ty, kteří reálně hospodaří a působí v rámci krajiny x ti, kteří jen pobírají prostředky např. na plochu bez dalšího přičinění
- Vzdělání a alespoň minimální praxe by měly být základním předpokladem pro fungování v rámci zemědělského sektoru
- Je třeba systémovými kroky sektor hospodářství zastabilizovat, revitalizovat – je třeba se vyhnout problému dostupnosti základních potravin

Šojdrová Michaela (EP)

- Zastropování – PL zastropovává na 150 tis., AT zastropovává na 150 tis., DE sice nezastropovává, ale má jiné řešení
- Zákaz chovu klecových nosnic – ČR není jediná, v AT už zákaz platí, v DE od r. 2025, v BE od r. 2028 – EK se zavázala do r. 2023 předložit směrnici, která zakáže od r. 2027 i obohacené klecové chovy

Hejduk Stanislav (Mendelova univerzita Brno)

- Podpora postoje SPTJS
- Velký potenciál v otázce zatravnění do budoucna
- Oslabení tohoto odvětví v ČR povede k tomu, že řada zemědělců v této oblasti ukončí svou činnost, kterou již neobnoví
- Trávy pomáhají ukládat velké množství uhlíku a organické hmoty do půdy
- Velká přidaná hodnota – velká část semene trav se exportuje
- Diverzita osevních postupů – obohacení osevních postupů pomocí trav

Kostelníková Jana (SLŠ ČR)

- DZES 7 – lesní školkařství pracuje s dřevinami, což je jiný cyklus než v případě bylin; dvě sklizně: podzimní sklizen začíná až v době vegetačního klidu (září – prosinec) – není možné, aby aktivně vzrostla meziplodina; druhou sezónou je únor – červen
- Zaslali MZe návrh seznamu mezipločin – uvítali by zachování obilovin pro pěstování dvouděložných lesních dřevin, a to jako přirozený biologický nástroj na přerušení vývojových cyklů škodlivých organismů, na které by se jinak musely používat POR – toto je jednoduché ekologické řešení

Tampierová Martina (KZP)

- Speciální osiva – podpora předřečníků (p. Hejduk a p. Machač) – bude umožněn souběh plnění těchto požadavků? (podmíněnost – AEKO-mezipločiny)
- Nedostatek osiv na domácím trhu – nezbytnost dovozů – aktuální situace je taková, že není možné ovlivnit cenu ani kvalitu těchto komodit (např. kvalita a cena svazanky)
- Je možné najít cestu pro podporu pěstování těchto speciálních osiv např. souběhem s pěstováním trav na semeno prostřednictvím VCS?
- Možnost souběhu EZ a konvenčního zemědělství – jaká je aktuální situace?
- EZ – podpora pěstování zeleniny, brambor, speciálních bylin a jahodníku – uvedení v NV o podmínkách EZ – potřeba zohlednit zejména speciální byliny v kontextu nedostatku osiv

Schönherrová Eva (ČBK)

- Alokace pro lesnictví – navržená alokace 2,2 % z II. pilíře neodpovídá významu lesů pro klima – v této souvislosti připraveno memorandum, které bylo zasláno panu ministrovi – uvítá zpětnou vazbu v kontextu tohoto dokumentu

Ulrich Jan (ZS)

- Poděkování MZe za spolupráci a přípravu kompromisní verze návrhu SP (vyvážený dokument)
- Směrem k EK
 - o Zesložňování formátu jednotné žádosti ve vazbě na vykazování používání POR – celý komplex SZP se zbytečně zesložňuje
 - o DZES 7 – nesouhlas s vyloučením použití organických hnojiv
 - o Střídání plodin
 - o Třeba zohlednit praktické aspekty a poskytnout nezbytnou míru flexibility
- Redistributivní platba – 10 % z celkové alokace pro PP je naprosto dostačující
- Zastropování – je třeba vnímat realitu ČR – propojení ve vazbě na redistribuci
- Systém Arachne – pouze pokud by všechny ČS fungovaly stejným způsobem
- Aktivní zemědělec – podpora nastavení jednoduché definice
- Podpora ŽV – nastavení v rámci SP je v pořádku
- Vzhledem k tomu, že konzumní brambory již nebudou pod VCS, je třeba připravit pro tento sektor alternativní řešení
- Vyšší environmentální ambice i ve vazbě na EGD a navazující strategie – dramaticky klesá rozpočet II. pilíře – naplňování více požadavků musí být adekvátně ohodnoceno
- Kofinancování II. pilíře – textace koaliční smlouvy není příliš vstřícná – 65 % by měla být minimální úroveň

Šandera Antonín

- GAEC – střídání plodin – AT bude řešit mírnější formou diverzifikace
- Mezipločiny – tvorba osevních postů – dosahované výnosy – nákladovost mléka - zhoršení situace

- Neprodukční plochy – požádal o svolání PS ve spolupráci s MŽP a dalšími zainteresovanými subjekty, kde by téma mohlo být diskutováno
- Speciální osiva – desikace některých semenných porostů je možná jen na výjimku - obava z poklesu produkce v ČR (např. svazenka)
- Demofarmy – rozšířit jejich portfolio i na integrovanou ochranu rostlin
- Posílit funkci ÚZEI, co se týče sběru a zpracování dat přímo z provozu

Šreiber Petr (ČMSZP)

- Žádost o objasnění situace ohledně záměru EK s DZES 7 z pohledu orby
- Pro plodiny jako cukrovka, mák, jarní ječmen nelze použít jarní orbu – zimní orba šetří i pesticidy, při jarním zpracování by bylo třeba použít pesticidy, které by u těchto plodin tak byly navíc – jedná se o nesystémové řešení a žádají o důvody EK, proč orbu odmítá

Urbánková Kateřina (PRO-BIO)

- Vítá navržené kofinancování II. pilíře ve výši 65 %
- Zimní orba a její dopad do EZ – využívání orby z hlediska EZ bude obdobné i v okolních ČS, je třeba s EK diskutovat, jestli i na EZ se bude vztahovat opatření DZES 7 ohledně zákazu orby – ekologičtí zemědělci totiž nemají v dané situaci moc jiných možností
- ANC – dorovnání do 100 % újmy – uvítala by data ÚZEI – to, co je hrazeno nyní, není 100% hrazení újmy – z hlediska transparentnosti by bylo dobré mít srovnání hrazení újmy v rámci jednotlivých dotačních titulů
- Pokud ÚZEI bude připravovat kalkulačku, uvítala by srovnání EZ a konvenčního zemědělství – pokud budou konvenčním podnikům vycházet dotační podpory srovnatelné s EZ, nebude existovat dostatečná motivace pro přechod na EZ
- Podpora zeleniny – je třeba podpořit pěstování vícetratěvé zeleniny v EZ (do 6 ha) - je třeba stanovit pro tyto druhy daleko vyšší sazbu, aby byla motivační – záměrem je dodávat na trh sezónní ekologickou zeleninu, která je daleko více pracnější (20 EUR na ha navíc motivační není) – navýšení počtu farem na cca 300 farem, které by tuto zeleninu v EZ pěstovaly (aby to bylo na trhu vidět), by činilo cca 30 mil. / rok – dopad by byl markantní z hlediska trhu
- Platba za AW musí být za plnění nadstandardních požadavků – skupinové chovy telat, venkovní chovy prasat a drůbeže ...
- Vakcinace prasat – proč není kombinovatelná s EZ? – k rozšíření chovu monogastrů v ČR by vakcinace byla dobrým nástrojem
- Intenzivní sady – pěstování plodin v meziřadí – využití jako zelené hnojení a biomasa jako mulč
- Mladí začínající zemědělci – maximální podpora v rámci I. pilíře (maximální stabilizace), investiční opatření II. pilíře jsou velmi složitá a riziková – motivovat mladé začínající zemědělce je prioritou nejen pro konvenci, ale i pro EZ

Sekáč Pavel (MZe)

- EZ – zásadní otázkou, o které se v ČR příliš nemluví, je potenciál ze strany zákazníka a jeho ochota vyhledávání a nakupování ekologických výrobků
- Není tak možné řešit čistě dotační otázky, ale právě i zajištění odbytu a zájem zákazníků

Dubravská Jarmila (EHSV)

- Zastropování – je třeba sledovat situaci ve velkých ČS, které jej zavádět nebudou; zastropování např. v PL, kde je průměrná velikost farmy 25 ha není z pohledu ČR relevantní

- Klecové chovy – zákaz aktuálně v AT a LU – tyto země k nám vejce nedováží, ale jsou do těchto zemí dováženy vejce z 3. zemí, které jsou používány do výrobků

Korytář Jan (Čmelák)

- Zaznamenal obavy ekonomického charakteru ze zavádění přírodě blízkých postupů
- Dlouhodobě bylo cílem zemědělství vyprodukovat velké množství kvalitních a levných potravin – to se promítá do obezity i do množství potravin, které byly a jsou vyhazovány
- Je ale třeba vzít v potaz, že existuje čím dál více spotřebitelů, kteří budou ochotni zaplatit vyšší cenu za potraviny vypěstované postupy, které budou šetrné ke krajině

Rexa Martin (Hnutí DUHA)

- Čím dříve se krajina bude adaptovat na klimatickou změnu, tím menší budou dopady a náklady v budoucnu
- Ekoschémata mají být hlavním nástrojem, který umožní přechod k přírodě blízkému systému hospodaření
- Potřeba řešit trvalé krajinné struktury – řeší se tím dopady na biodiverzitu a rovněž adaptace na změnu klimatu

Boleslav Milan (Svaz marginálních oblastí)

- 65% kofinancování II. pilíře – je otázkou, zda bude toto % zachováno, uvítají proto finanční kalkulace při kofinancování 40 %, aby byly zřejmé dopady případného snížení kofinancování na tuto úroveň
- Žádají o podrobnější výpočty, co je týče výpočtu újmy konvence x EZ
- Chovem býložravců dochází k udržování ¼ zemědělské půdy – tento segment je potřeba udržet a adekvátně finančně podpořit
- Orba – ekologie bez orby není možná – zejména jde o zimní orbu
- Nesouhlasí s ukládáním půdy do klidu v rámci orné půdy v režimu EZ
- Mezplodiny – změnit termíny (posun směrem dopředu) pro jejich zachování na orné půdě – problémy s efektivním zasetím ozimých plodin

Sekáč Pavel (MZe)

- Krajinné prvky – požadavky na větší ambicióznost – limitace zemědělců pachtovními smlouvami, je třeba motivovat více vlastníky půdy (to ale není primární cílení SZP)

Bělinová Kateřina (MZe)

- Bude připraveno písemné vypořádání všech připomínek, které byly a budou zaslány
- VCS – doplnění trav na semeno / len / konopí – začlenění těchto sektorů bude na základě zaslaných informací a propočtů zváženo a řešeno v rámci vypořádání připomínek
- Sankční systém – limit 2 ha – věnujeme se postupu nalézt vhodnější hranici, budou využívány statistiky z kontrolních postupů – absolutní limit v rámci sankčního systému bude nicméně třeba nastavit, pouze % systém sankcí není obhajitelný
- DZES – ve SP je nastavení popsáno obecněji – konkrétní agrotechnické postupy nejsou uvedeny – technické postupy a detaily budou diskutovány a řešeny až na úrovni NV; očekáváme rovněž fiche ze strany EK, kde by měl být detailnější náhled, co EK akceptuje jako vhodný postup
- DZES 7 – doplnění specifických agrotechnických postupů – platí ustanovení základního čl. 13 odst. 1 k podmíněnosti – tedy zohlednění národních specifik, agrotechnické postupy atd. Na tomto ustanovení tak stále předpokládáme zohlednit dohodnuté výjimky, např. pro školky; budeme se snažit rovněž zohlednit tagetes jako alternativu k medonosnému úhoru.

- Orba – bude třeba vyčkat na příslibenou fichi EK – náš návrh ve SP je, že doplnění organické hmoty spolu s orbou je akceptovatelnou podmínkou – je ale třeba vyčkat na připomínky EK (budeme se snažit maximálně toto EK odůvodnit)
- Vnější krajinné prvky – SP s nimi počítá – je tedy opět třeba vyčkat na reakci EK – dle EK je zásadní, aby se krajinný prvek nacházel na zemědělské ploše, indikovala tedy možnost zahrnout aktuálně vnější krajinné prvky či jejich část do plochy dílu půdního bloku jakožto způsobitelnou plochu – na jednu stranu je to řešení pro naplňování neproduktivních ploch, na druhou stranu to s sebou nese riziko snížení základní sazby (na úkor navýšení způsobitelné plochy)
- Sazba pro mladé zemědělce – NNO požádány o zaslání kvalifikovaného odhadu možných způsobitelných ha; dopředu je třeba odhadnout způsobitelné ha; závazek je vynaložit alespoň 3 % - na základě toho je generována sazba; roli hraje budoucí podmínka zemědělské kvalifikace
- Deklarace POR – v tuto chvíli nemáme detailní informace – EK toto vnímá prozatím jako povinnost do jednotné žádosti, věcně bude diskutováno až v souvislosti se sektorovou legislativou v první polovině příštího roku
- Neproduktivní plochy – podmínka vázána k orné půdě – v ekoplatbě se počítá s navýšením a postupným časovým nárůstem %; cíl 10 % na úrovni EU se týká celkové zemědělské plochy a počítá tak i s jinými nástroji
- Dvojí financování mezi podmíněností, ekoplatbou a agro-envi – ideální je, aby se podmínky doplňovaly a nepřekrývaly, poté je povinnost provést odpočet sazby
- Redistributivní platba – případné navýšení obálky až na 30 % - následkem navýšení jednotlivých sazeb redistributivní platby na trojnásobek, ale zároveň snížení základní platby na polovinu

Kuna David (MZe)

- Podpora extenzivního obhospodařování TP v rámci ekoschémat – jedním z důvodů jsou omezené rozpočtové prostředky II. pilíře, vyčlenění tohoto titulu nám umožnilo pokrýt všechny nové potřeby v rámci II. pilíře; zároveň EK představila vlajkové lodě, jak by měly ekoschémat vypadat a mezi nimi je právě i extenzivní obhospodařování TP
- Podpora EZ – zaznělo, že je třeba podporu razantně navýšit – v rámci 65 % kofinancování předpokládáme financování navýšeného procenta plochy v kontextu naplňování cílů EGD, dochází také k nárůstu sazeb pro jednotlivé kultury (např. pěstování ostatních plodin na orné půdě v rámci EZ – nyní 180 EUR/ha, nově 239 EUR/ha; zelenina v EZ – nyní 466 EUR/ha, nově 638 EUR/ha – nárůst zhruba o 37 %)
- Ochranná pásma vodních zdrojů, podpora snižování POR – vychází se z pilotního programu aplikovaného na Želivce; sazba je navrhována ve výši 151 EUR/ha orné půdy; v případě EZ 239 EUR/ha nebo 639 EUR/ha při pěstování zeleniny v režimu EZ
- DŽPZ – vycházíme ze zkušeností ze současného období – absorpční kapacita je nastavena tak, aby pokrývala existující závazky
- Kombinace EZ a konvence – v rámci zaslání varianty je umožněn plný souběh – je zde jedna podmiňující část – dotace v rámci travního porostu je podmíněna ekologickými zvířaty; technické detaily budou promítnuty v rámci NV, SP je nyní neobsahuje (bude další prostor k diskusi v průběhu příštího roku)
- Finanční prostředky směřované do lesního hospodářství – snažíme se o doplnění národních zdrojů a NPO, kde je lesnictví také zahrnuto
- Dorovnání újm u ANC oblastí – v případě dokumentu se 40% kofinancováním by docházelo k 15% snížení u ANC oblastí – jde o dorovnání vůči současnému stavu, nejde o 100% dorovnání újm

- Podpora zeleniny a vícetraťové zeleniny do 6 ha – snaha učinit motivační krok – navýšení dotace v rámci povolené újmy – navýšení o 37 % oproti současnému stavu je relativně motivační
- Stropy na dotace – v primární legislativě není uvedeno – určitá doporučení v rámci tzv. toolkit EK (nástroje na základě kterých se budou hodnotit SP, kde je doporučení hlídání limitů s ohledem na proporcionalitu uvedeno)
- AW – snahou je welfare směřovat do chovů, které jsou nejvíce produkční a kde se dokáže projevit, zároveň se snažíme o doplňkovost s národními dotacemi – je nezbytné, aby chovatel dodržoval základní legislativu v oblasti AW
- Vakcinace prasat ve vazbě na EZ – konzultováno, bude dále diskutováno

Tabery Josef (MZe)

- Podpora mladých začínajících zemědělců – bude muset být opětovně zmapována absorpční kapacita jak v případě PP (ha), tak v rámci projektové části – dle legislativy EU musí být naplněna nejméně 3 % z PP; v úvaze – založení záměru pro mladé zemědělce v rámci investičních opatření – bude dále diskutováno; za projektová opatření je záměrem i přes dosud pozitivní odezvu intervenci dále rozvíjet (v současném návrhu je výše podpory 58 tis. EUR, resp. 78 tis. EUR pro mladého začínajícího zemědělce, který zpracovává svou produkci – jedná se o dostatečné částky, snahou uspokojit co nejvíce žadatelů, optimální částky dle propočtů ÚZEI)
- Inovace – netýká se pouze zemědělské prvovýroby, ale i potravinářství – výdaje kromě výzkumné části se mohou týkat i investic spojených se zavedením inovativního postupu do provozu, ne nadstavbových investic. Připravenost zavést zvýhodnění v rámci vlastního opatření na investice, aby byly zvýhodněny projekty, které vycházejí z nějakého inovačního postupu
- Podpora KDR a zpracování – ve shodě a v souladu také s doporučeními EK
- PGRLF – počítáno jako s významným zdrojem finančních nástrojů jako doplnku investičních opatření SP SZP – bude ještě dále řešeno
- Pozemkové úpravy – potřeba řešit nastavení s SPÚ; další možnost řešení v rámci NPO

Chat

Marcela Jezberová (OAK Trutnov)

- Žádost o bližší informaci k začlenění údajů o použití přípravků na ochranu rostlin do Jednotné žádosti. Není přeci možné v dubnu/květnu naplánovat závazně aplikace přípravků, když není známo, jaké škodlivé činitele budeme během roku regulovat. *(vypořádání viz vyjádření ŘO Bělinové)*

Jan Florian (NS MAS)

- Chtěl jsem za NS MAS jen konstatovat, že nás mrzí, že návrh SP SZP není ambicióznější, co se týče využití metody LEADER, na kterou je vyčleněno opět jen "povinných" 5% a to i přesto, že ČR je dlouhodobě v rámci EU dávána za příklad v oblasti využití metody LEADER/CLLD a doporučení Výboru regionů na stanovení min. 8%.
- Dávám proto ke zvážení ministerstvu a partnerům, zdali by nebylo možné/vhodné z některých investičních opatření přesměrovat část alokace 10-20% na LEADER, čímž by mj. došlo i k tomu, že tato alokace bude využita spíše na menší projekty žadatelů, kteří na venkově nejen hospodaří, ale i skutečně žijí. Za NS MAS jsme se již opakovaně vyjádřili, že bychom akceptovali závazek, že jakékoliv navýšení nad 5% bude směřováno do oblasti zemědělství, příp. lesnictví. Děkuji za zvážení tohoto nápadu a přeji přínosnou diskusi

Vypořádání: Navýšení alokace jedné intervence by znamenalo snížení alokace v jiných intervencích, kde jsou identifikovány značné potřeby a kde je alokace nedostatečná. K navýšení alokace pro LEADER dojde však vyšším kofinancováním ze strany ČR, kterým dojde k výraznému navýšení roční alokace oproti stávajícímu programovému období. Závazek MAS, že navýšení alokace LEADER by se použilo pouze na zemědělství, případně lesnictví, by byl v praxi velmi těžko kontrolovatelný a administrativně náročný. Dále by to odporovalo principu Leader „zdola nahoru“, když by bylo dopředu dáno směřování alokace bez ohledu na potřeby konkrétních strategií.

Neznámý uživatel

- Upozorňuji na skutečnost, že některé zde sdělené zamýšlené investiční intervence v rámci II. pilíře se mohou dostat do kolize s jinými Evropskými směnicemi, např. Nitrátovou směnicí, případně Rámcovou směnicí o vodách. Konkrétně podpora technologií na snížení emise amoniaku do ovzduší mohou vést ve finále to, že do půdy se v rámci např. aplikace organických hnojiv dostane nadbytečné množství dusíku v mobilizovaném stavu, což může způsobit zhoršení kvality povrchových a podzemních vod. Prosím o to, aby toto bylo bráno v úvahu, pokud možno již předložením primárních podkladů EK koncem tohoto roku. Tedy ještě před připomínkováním ze strany MŽP.

Klíř Jan (VÚRV)

- Snížení emisí amoniaku a Nox v chovech hospodářských zvířat (stáje, sklady statkových hnojiv a jejich aplikace) není v rozporu s cíli nitrátové směrnice (několikrát konstatováno na jednáních výboru NS při EK). Naopak, je to přímo v souladu s cíli GD (F2F). Úniky živin a bilanční přebytek N (hrubá bilance N) lze právě snížit hlavně v oblasti emisí N. To pak může vést k posílení podílu N ze statkových hnojiv (hnůj, kejda, ...) a organických hnojiv (digestát) ve výživě rostlin a v důsledku toho i snížení spotřeby minerálních N hnojiv. Už dnes při ceně minerálního dusíku 50 Kč/kg vzrůstá zájem nejen o technologie snížení ztrát N a lepšího využití živin z organického hnojení, ale rovněž i o nákup/převzetí digestátu apod.

Závěr:

- Členům PS bude zaslána prezentace, zvukový záznam a zápis vč. reakce na vznesené podněty.
- Bude připraveno klasické vypořádání všech obdržených připomínek a podnětů k říjnové verzi návrhu SP SZP, které bude distribuováno elektronickou cestou.
- Další jednání PS k SZP k finančním otázkám (kalkulačky, propočty) proběhne 29. 11. od 10:30 prostřednictvím MS Teams – v této souvislosti NNO požádány o avizování typu propočtů, o které je zájem, aby je bylo možné na této PS představit a komentovat